

عنوان مقاله:

تحلیل چالش های مدیریت تنوع زیستی در منطقه حفاظت شده سرخ آباد استان زنجان با استفاده از مطالعه نظریه داده بنیاد

محل انتشار:

فصلنامه مخاطرات محیط طبیعی، دوره 11، شماره 33 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

پروانه صفری الموتی - دانشجوی دکتری گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی دانشگاه زنجان

اسماعیل کرمی دهکردی - دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

جابر اعظمی - استادیار گروه علوم محیط زیست دانشگاه زنجان

خلاصه مقاله:

تنوع زیستی با مجموعه متعددی چالش ها روبروست که مدیریت آن را دشوار می سازد. پژوهش حاضر با هدف بررسی چالش های مدیریت تنوع زیستی در منطقه حفاظت شده سرخ آباد استان زنجان صورت گرفت. این مطالعه با استفاده از یک رویکرد کیفی و بکارگیری روش شناسی نظریه داده بنیاد انجام شد. نمونه ای از مشارکت کنندگان متشکل از ۱۵ نفر از کارشناسان اداره کل حفاظت محیط زیست، اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری و مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان از طریق روش نمونه گیری نظری و گلوله برفی انتخاب گردیدند و داده ها از طریق مصاحبه های نیمه ساختارمند گردآوری شدند. با استفاده از نرم افزار NVivo10، چالش های مرتبط با مدیریت تنوع زیستی در منطقه ابتدا از طریق سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی تحلیل شدند که منجر به شناسایی ۹۲ مفهوم، ۳۸ مقوله اولیه، ۲۲ مقوله اصلی و ۹ مقوله ثانوی گردید. سپس روابط بین چالشهای ثانوی ترسیم شد. نتایج نشان داد تهدید و از بین رفتن تنوع زیستی تحت تاثیر مستقیم و غیر مستقیم عوامل مختلفی است که عبارتند از: راهبردها و سیاست های ضعیف کشور در مدیریت تنوع زیستی؛ ضعف منابع انسانی، مالی و فیزیکی سازمان های مسئول حفاظت از تنوع زیستی؛ عدم بکارگیری مدیریت یکپارچه و مشارکتی در مدیریت تنوع زیستی؛ ضعف دانش، نگرش و نظام ارزشی جامعه روستایی در مورد تنوع زیستی؛ کشاورزی و بهره برداری ناپایدار از منابع طبیعی توسط جامعه روستایی؛ بهره برداری ناپایدار و مداخله افراد خارج از جوامع روستایی؛ و اقدامات ناپایدار سازمان های بیرونی است. همچنین نتایج نشان داد، از بین رفتن تنوع زیستی رابطه دوسویه با دیگر مخاطرات طبیعی و بحران های محیط زیستی داشته و هر دو تحت تاثیر عوامل ذکر شده هستند.

کلمات کلیدی:

تنوع زیستی، محیط زیست، جامعه روستایی، منطقه حفاظت شده سرخ آباد، زنجان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1557121>

